

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ

від 16.03 2023 № 4

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Право міжнародних організацій»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 293 «Міжнародне право»

освітня програма «Міжнародне право»

статус дисципліни: вибіркова

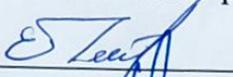
Ірпінь 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» укладена на основі освітніх програм «Міжнародне право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності «Міжнародне право» затверджених Вченою радою від 30.09.2020 р. протокол № 5 і від 26.04.2021р. протокол № 5.

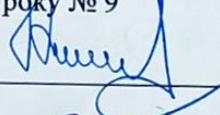
Укладач М. Анісімова, к.і.н., к.ю.н. доцент,
доцент кафедри
міжнародного права

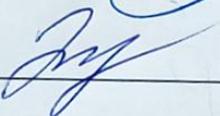
Гарант ОП «Міжнародне право» М. Анісімова, к.і.н., к.ю.н. доцент,
доцент кафедри міжнародного права

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права від «31» січня 2023 р. № 10

Завідувач кафедри О. Чернецька к.ю.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «03» лютого 2023 року № 9

Голова вченої ради ННІ права В. Топчій, д.ю.н., професор

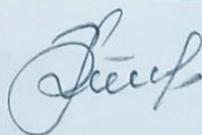
Завідувач навчально –
методичного відділу І. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний №

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
від __ 20 __ № __

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри - розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

ЗМІСТ

1	ПЕРЕДМОВА	4
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТ РЕКВІЗИТИ	7
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	21
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	22
6	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	23
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	27
	ОСНОВНА	27
	ДОПОМІЖНА	27
	ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ	28
	МІЖНАРОДНІ ВИДАННЯ	28

Передмова

Навчальна дисципліна «Право міжнародних організацій» належить до вибіркових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Метою навчальної дисципліни є – здобуття студентами знань, умінь, навичок та інших компетентностей щодо принципів, цілей, завдань, функцій, механізмів створення і функціонування міжнародних міжурядових організацій (ММУО), особливостей їх впливу на процеси утворення та застосування норм міжнародного права, механізмів їх взаємодії із національними правовими системами держав-членів цих міжнародних організацій та третіх держав, а також місця і ролі в цих процесах міжнародних неурядових організацій (МНУО); та опанування студентами навичок практичної роботи з міжнародно-правовими актами і застосування отриманих теоретичних правничих знань у повсякденній практичній професійній діяльності.

- Завданнями навчальної дисципліни** «Право міжнародних організацій» є
- ознайомлення студентів з історією розвитку права міжнародних організацій та особливостями цієї галузі сучасного міжнародного права;
 - створення у студентів чіткої уяви та науково обгрунтованого розуміння системи джерел права міжнародних організацій і місця в ній Віденської конвенції про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 року;
 - ознайомлення студентів з основними напрямками діяльності найбільш впливових міжнародних міжурядових організацій (ООН та її спеціалізованих установ, НАТО, ОБСЄ, СОТ, ОЕСР, АТЕС, ОПЕК, УНІДРУА, ФАТ, РЕ, ЄС, ЛАД, АС, ОІС) та міжнародних неурядових організацій («Грінпіс», «Лікарі без кордонів», «Міжнародна амністія», «Міжнародна Комісія юристів», «Римський клуб», «Міжнародний Олімпійський Комітет», «Всесвітня Рада церков» тощо);
 - здобуття навичок правильного визначення підстав міжнародно-правової відповідальності міжнародних організацій, форм відшкодування збитків, завданих їх правомірною і неправомірною діяльністю;
 - формування творчого системного мислення студента, спроможного застосовувати отримані в процесі вивчення курсу «Право міжнародних організацій» знання у фаховій щоденній діяльності;
 - забезпечення всебічної підготовки висококваліфікованих юристів, які володіють практичними навичками аналізу змісту та застосування статутних документів міжнародних організацій та резолюцій, виданих їх головними органами;
 - виховання творчого, самостійного підходу в дослідницькій роботі у галузі міжнародного права та в оформленні власної наукової позиції.

Методи та форми навчання:

При викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

- інформаційно-рецептивний (класична лекція)
- наочно-ілюстративний метод (заняття із використанням наочних посібників: презентацій, схем, таблиць і т.п.);
- інтерактивні методи (ділова гра, дискусія, імітаційні методи та ін.)
- пошуковий, або евристичний метод (залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи).

Форми організації занять:

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти застосовуються крім того такі форми організації навчальних занять, як: міні-конференції; семінари-дискусії, семінари-практикуми з виконанням творчих завдань та підготовкою на

основі порівняльно-узагальнюючої роботи наочних засобів (схем, таблиць тощо); пошукова робота в Інтернеті, бібліотеці; консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Організація поточного та підсумкового контролю знань

До заходів, що сприяють контролю знань здобувачів вищої освіти, належать поточний та підсумковий контроль знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та виконання модульних контрольних робіт і має на меті перевірити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу дисципліни.

Контроль під час семінарського заняття може бути реалізованим у формах: тестування, за результатами роботи над індивідуальним і груповим проектом, участі в обговореннях, виступу з доповіддю.

Форма підсумкового контролю для спеціальності 293 «Міжнародне право» бакалаврський рівень – диференційований залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Право міжнародних організацій»

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність/ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Денна Кількість кредитів – 3 Модулів – 2 Змістових модулів – 3 Загальна к-ть годин -90	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
	Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		8-й	
		Лекції	
Спеціальність: 293 «Міжнародне право»	16 год.		
	Практичні, семінарські		
	14 год.		
	Лабораторні		
	-		
	Самостійна робота		
	58-год.		
Інд.-конс. робота: 2 год.			
Форма семестрового контролю: диференційований залік			

Мова викладання: українська

Викладач: Анісімова Марина Федорівна

e-mail: anis-m@ukr.net

Електронна версія курсу: <https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=2828>

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
----------------	---------------------

та розуміння професійної діяльності.	співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.
Здатність працювати в міжнародному контексті.	Демонструвати фундаментальні знання іноземної мови, розуміти основні ідеї складних текстів іноземною мовою, використовувати письмову й усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших задач діяльності, робити детальні повідомлення з широкого кола питань, викладати свій погляд на певну проблему.
Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.	Знати основні галузі та інститути міжнародного публічного права, міжнародного приватного права; глибоко розуміти основні інститути порівняльного правознавства, усвідомлювати особливості міжнародної взаємодії з ММУО та МНУО, враховуючи специфіку їх міжнародної правосуб'єктності.
Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм.	Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань.
Уміння надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, національного права України та інших держав.	Формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.
Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноююридичних питань.	Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

<p>Уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовою).</p>	<p>Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.</p>
<p>Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.</p>	<p>Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності</p>

2.3 ПЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Право міжнародних організацій» є глибокі знання з таких дисциплін як: «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Міжнародне право», «Цивільне право» «Міжнародне приватне право». З цієї причини, в ході лекцій викладач проводить паралелі до набутих раніше знань здобувачів вищої освіти і формує у здобувачів вищої освіти цілісне бачення тенденцій розвитку права міжнародних організацій як суспільного феномену.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»
 денна форма навчання (МПБ-19-1)

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					Всього (год.)
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. роб. під керівниц. викл. (год.)	СРС (год.)		
Модуль 1 = 1, 27 кредити							
Змістовий модуль 1. Основні галузеві ознаки права міжнародних організацій та специфіка міжнародної правосуб'єктності її акторів. (Теми 1-3)							
T.1	Право міжнародних організацій: загальна характеристика галузі	2	-	2	8	12	
T.2	Міжнародні міжурядові організації як суб'єкти міжнародного права	4	2	-	8	14	
T.3	Правова природа та специфіка діяльності міжнародних неурядових організацій	2	2	-	8	12	
Форма контролю - модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття - 40 хв.)							
Всього по модулю Підсумкова атестація по I-му модулю		8	4	2	24	38	
Модуль 2 = 1,73 кредити							
Змістовий модуль 2. Універсальні міжнародні організації (Теми 4-8)							
T.4	ООН як провідна глобальна ММУО	2	2	-	8	12	
T.5	Міжнародні безпекові організації	2	2	-	8	12	
T.6	Міжнародні організації економічного характеру	2	2	-	6	10	
Змістовий модуль 3. Регіональні міжнародні організації							
T.7	Рада Європи. Європейський Союз	-	2	-	2	4	
T.8	Регіональні міжнародні організації Азії, Африки та Америки	2	2		10	14	
Всього по модулю:		8	10	-	34	52	
Форма контролю - модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття - 40 хв.)							
Форма підсумкового контролю – диференційований залік							
Разом годин з курсу:		16	14	2	58	90	

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Варі оцінки кількість балів
2	Тема 1. Право міжнародних організацій: загальна характеристика галузі	Лекція	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	0
2	Тема 1	Індивідуально-консультативна робота	Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань.	10
4	Тема 2. Міжнародні міжурядові організації як суб'єкти міжнародного права.	Лекція	Формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових і національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.	0
2	Тема 2	Семінар	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	2
2	Тема 3. Правова природа та специфіка діяльності міжнародних неурядових організацій	Лекція	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	0
2	Тема 3	Семінар	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного	2

			життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	
	Теми 1-3	Проміжний модульний контроль	Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, скласти аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.	8
38	Усього за модуль 1			22
2	Тема 4. ООН як провідна глобальна ММУО	Лекція	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	0
2	Тема 4	Семинар	Визначити сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначити пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	2
2	Тема 5. Міжнародні безпекові організації	Лекція	Знати основні галузі та інститути міжнародного публічного права, міжнародного приватного права; глибоко розуміти основні інститути порівняльного правознавства, усвідомлювати особливості міжнародної взаємодії з ММУО та МНУО, враховуючи специфіку їх міжнародної	0

			правосуб'єктності.	
2	Тема 5	Семинар	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	2
2	Тема 6. Міжнародні організації економічного характеру	Лекція	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	0
2	Тема 6	Семинар	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	2
2	Тема 7. Рада Європи. Європейський Союз	Семинар	Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань.	2
2	Тема 8. Регіональні міжнародні організації Азії, Африки та Америки	Лекція	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	0
2	Тема 8	Семинар	Визначати сучасні досягнення міжнародного права, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.	2

	Теми 4-8	Модульний контроль	Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.	8
52	Усього за модуль 2			23
	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE			5
	Диференційований залік			50
	Усього за курсом			100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основні галузеві ознаки права міжнародних організацій та специфіка міжнародної правосуб'єктності її акторів.

Тема 1. Право міжнародних організацій: загальна характеристика галузі

План лекційного заняття (2 год.)

1. Зародження та становлення права міжнародних організацій
2. Поняття та функції галузі
3. Принципи «Права міжнародних організацій»

План семінарського заняття (0 год.)

Семінарського заняття робочою програмою не передбачено

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Історія виникнення та основні етапи розвитку права міжнародних організацій.
2. Джерела права міжнародних організацій
3. Ліга Націй та її вплив на функціонування сучасних міжнародних організацій
4. Роль міжнародних організацій у розвитку міжнародного права в XX і XXI ст.ст.
5. Характерні особливості сучасного етапу розвитку міжнародних організацій

План індивідуально-консультаційної роботи:

1. Здійсніть порівняння проектів створення та реалізації діяльності Ліги націй та Організації об'єднаних націй. Поясніть, чому на Вашу думку, Ліга націй так і не справдила сподівань фундаторів і не стала універсальною міжнародною організацією.

Питання для самоконтролю:

1. Яка з універсальних міжнародних організацій вважається однією з перших в історії людства? Що Вам про неї відомо? Як ви оцінюєте її діяльність?
2. Які з джерел права міжнародних організацій можна віднести до базових (основних)? Обґрунтуйте свою думку.
3. У якому співвідношенні перебувають принципи права міжнародних організацій і основні принципи міжнародного права?
4. Як Ви вважаєте, чи з усіма сучасними викликами, що стоять перед людством справляються ММУО? Поясніть свою позицію.

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
Допоміжна: [17];
Міжнародні видання: [30–34];
Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Тема 2. Міжнародні міждержавні організації як суб'єкти міжнародного права

План лекційного заняття (4 год.)

План лекційного заняття (4 год.)

1. Поняття та ознаки міжнародної організації.
2. Специфіка міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій
3. Класифікація ММУО
4. Компетенція міжнародних організацій та її види
5. «Внутрішнє право» ММУО. Види рішень. Основні правила процедури: етапи, методи та технічні прийоми прийняття рішень
6. «Зовнішнє (дипломатичне) право» міжнародних організацій
7. Відповідальність ММУО

План семінарського заняття (2 год.)

1. Міжнародні міжурядові організації: поняття, ознаки, особливості правосуб'єктності, класифікація
2. Компетенція міжнародних організацій та її види
3. «Внутрішнє право» ММУО, їх правотворчість. Основні правила процедури: етапи, методи та технічні прийоми прийняття рішень
4. «Зовнішнє право» ММУО, їх привілеї та імунітети
5. Відповідальність ММУО: поняття, види, принципи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Співвідношення понять «правосуб'єктність» і «правоздатність» міжнародних організацій
- Фінансування міжнародних міжурядових організацій
- Феномен «м'якого права»: його роль для сучасного міжнародного права.
- Україна і міжнародні організації.

Питання для самоконтролю:

1. Що в доктрині розуміється під «іманентною компетенцією» міжнародних організацій?
2. На підставі якого принципу здійснюється формування органів обмеженого складу ММУО?
3. Завершіть речення – «До організацій зі спеціальною компетенцією відносять: ...».
4. Які з ММУО належать до списку організацій із загальною компетенцією?
5. Розкрийте значення поняття «зважене голосування у ММУО». Наведіть приклади організацій, для яких цей принцип є ключовим

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
Допоміжна: [13,15,17, 20–23, 25–26];
Міжнародні видання: [30–34];
Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Тема 3. Правова природа та специфіка діяльності міжнародних неурядових організацій

План лекційного заняття (2 год.)

1. «Міжнародна неурядова організація»: поняття, ознаки, особливості їх правосуб'єктності

2. Консультативний статус МНУО в ООН: умови його набуття при ЕКОСОП та його категорії : загальний, спеціальний і статус за реєстром
3. Роль МНУО у формуванні норм сучасного міжнародного права та їх застосуванні

План семінарського заняття (2 год.)

1. Поняття, ознаки, соціальна сутність і правова природа міжнародних неурядових організацій.
2. Місце і роль МНУО в сучасній системі міжнародних відносин.
3. Характеристика умов набуття МНУО консультативного статусу при ЕКОСОП та його категорій.
4. Класифікація сучасних МНУО. Глобальні та регіональні МНУО.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Перелічіть ознаки ММУО та МНУО. Складіть порівняльну таблицю їх спільних та відмінних рис.
- Знайдіть у Статуті ООН, положення які регулюють співробітництво ООН з міжнародними неурядовими організаціями. Прокоментуйте їх.
- Якими Вам уявляються шляхи вдосконалення механізму співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями?

Питання для самоконтролю:

1. Чи існує зв'язок між специфікою міжнародної правосуб'єктності МНУО та їх місцем у системі суб'єктів МП? Обґрунтуйте свою позицію.
2. Які основні цілі та функції МНУО на світовій політичній арені?
3. Які приклади Ви можете навести для підтвердження або спростування тези про те, що роль МНУО в сучасному світі зростає? Як ви вважаєте, чи можна їх використати для захування МНУО до групи похідних суб'єктів МП?
4. Які фахові правознавці (юридичні) та студентські МНУО ви для себе відкрили під час підготовки до семінару? Розкажіть, що Вас найбільше зацікавило у їх діяльності.
5. Які перспективи розвитку МНУО у сфері міжнародного співробітництва?

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
 Допоміжна: [13, 15, 20, 21, 23–26];
 Міжнародні видання: [30–34];
 Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Змістовий модуль 2. Універсальні міжнародні організації

Тема 4. ООН як провідна глобальна ММУО

План лекційного заняття (2 год.)

1. Правовий статус та внутрішньо-організаційна структура ООН.
2. Членство в ООН та порядок його набуття. Правовий статус спостерігача в ООН
3. Механізм прийняття та юридична сила рішень ООН та її органів
4. Проблеми сучасної діяльності та можливі шляхи реформування ООН

План семінарського заняття (2 год.)

1. Система ООН: поняття, її структура, оглядова характеристика її органів та установ
2. Зміни Статуту ООН. Порядок прийняття і набуття чинності поправок до Статуту ООН. Спроби фактичного перегляду Статуту в практиці організації.
3. Механізм прийняття рішень в ООН. Юридична сила рішень ООН та її органів.
4. Досягнення та проблеми діяльності ООН. Спроможність адекватно реагувати на виклики сучасності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Провести аналіз сучасної професійної періодики (наукові публікації останніх п'яти років) і підготувати звіт про пропозиції щодо реформування ООН. Обов'язковим елементом звіту має бути список посилань на джерела, що стали підґрунтям для звіту.

Питання для самоконтролю:

1. Чи співпадають дата підписання Статуту ООН і дата набуття ним чинності?
2. Що Вам відомо про Міжнародний Суд ООН? Як Ви оцінюєте його діяльність?
3. Який з органів ООН вправі обговорювати будь-які питання чи справи в межах Статуту ООН і надавати рекомендації як державам-членам, так і органам ООН?
4. Хто зараз обіймає посаду Генерального секретаря ООН? Коли закінчиться його каденція?
5. Який сучасний склад Ради Безпеки ООН та розподіл повноважень її членів? Чим зумовлена така структура?
6. Як Ви оцінюєте, ефективність реагування ООН на сучасні виклики розвитку людства? Чим це зумовлено?
7. Що Вам відомо про пропозиції щодо реформування системи ООН. Чим, Ви можете пояснити існування декількох моделей реформ? Яка з них Вам видається найефективнішою? Чому?

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
 Допоміжна: [13, 20, 21, 23, 25–26];
 Міжнародні видання: [30–34];
 Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Тема 5. Міжнародні безпекові організації

План лекційного заняття (2 год.)

1. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): правова природа та загальна характеристика структури
2. Організація Північноатлантичного договору (НАТО): склад та структурна організація.
3. Україна і НАТО. Партнерство заради миру

План семінарського заняття (2 год.)

1. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): членство в ОБСЄ; юридична сила рішень ОБСЄ та її органів; механізм ОБСЄ щодо підтримання миру і безпеки; функції окремих органів (контрольні органи ОБСЄ за дотриманням правозахисних зобов'язань; міжнародне спостереження за виборами; діяльність БДПЛ ОБСЄ); проблеми реформування ОБСЄ.

2. Організація Північно-атлантичного договору (НАТО): засновницькі акти НАТО; членство у НАТО; основні напрямки діяльності; юридична сила рішень НАТО та її органів.
3. Україна і НАТО. Партнерство заради миру
4. Організація Договору про колективну безпеку (ОДКБ).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Генеза розвитку ОБСЄ: від заснування до сьогодення
- Основоположні документи ОДКБ

Питання для самоконтролю:

1. Про що свідчить сучасний склад ОБСЄ? Оцініть його в контексті питання класифікації ММУО.
2. В чому значення Заключного акт Ради з безпеки і співробітництва в Європі (1975)? Дайте характеристику його структури та правової природи.
5. Як протікав процес інституалізації СБСЄ? Охарактеризуйте його.
6. Як відбувається взаємодія ОБСЄ з ООН та іншими ММУО?
7. Що Вам відомо про Стамбульську хартію про європейську безпеку (1999р.)? Яке значення цього документу? Наскільки він актуальний в умовах сьогодення?
8. Як у базових документах ОДКБ визначені ключові принципи взаємодії крайн-членів? Охарактеризуйте їх.

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
 Допоміжна: [13, 19–21, 23, 25–26];
 Міжнародні видання: [30–34];
 Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Тема 6. Міжнародні організації економічного характеру

План лекційного заняття (2 год.)

1. Міжнародні економічні організації: поняття, ознаки, класифікація
2. Міжнародні економічні організації системи ООН:
 - ЮНКТАД): функції та основні досягнення;
 - ЮНІДО та її цілі;
 - ПР ООН: цілі, структура та основні результати діяльності в Україні;
 - ЮНСІТРАЛ – ключовий орган регулювання сфери співробітництва з економічних питань
3. Інші універсальні міжнародні економічні організації: СОР, ОЕСР, АТЕС, ОПЕК, УНІДРУА, ФАТ

План семінарського заняття (2 год.)

1. Особливості міжнародних економічних організацій: структурно-організаційні, процедурні
2. Регіональні міжнародні економічні організації:
 - Рада держав Балтійського моря (РДБМ)
 - Рада Баренцева/Євроарктичного регіону

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Євразійське економічне співтовариство – ЄвразЕС.

Питання для самоконтролю:

1. Які пояснення можна дати тому факту, що більшість міждержавних економічних організацій мають регіональний та субрегіональний характер?
2. Яка специфіка діяльності регіональних економічних комісій? Чим вона зумовлена? Обґрунтуйте свою відповідь та наведіть приклади.
3. Яке місце у системі світового господарства займають регіональні МЕО? Оцініть їх роль для розвитку цієї системи.
4. Якими є причини прагнень України до поглиблення співробітництва з РДБМ та іншими субрегіональними об'єднаннями?
5. Дайте свою оцінку місця і ролі ООН в системі міжнародного економічного співробітництва?

Рекомендована література:

- Основна: [1–12];
Допоміжна: [13, 14, 16, 20–21, 23, 25–26];
Міжнародні видання: [30–34];
Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Змістовий модуль 3. Регіональні міжнародні організації

Тема 7. Рада Європи. Європейський Союз

План лекційного заняття (0 год.)

Лекційного заняття робочою програмою не передбачено

План семінарського заняття (2 год.)

1. Рада Європи: створення, структура, компетенція. Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ). Венеціанська комісія. Система спеціальних (контрольних) органів РЄ. Співробітництво України з Радою Європи
2. ЄС: створення, еволюція, компетенція і діяльність його головних органів. Динаміка стосунків України з Європейським Союзом

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

На підставі порівняльно-правового дослідження результатів договірної діяльності України з ЄС та країнами СНД підготуйте аналітичні висновки щодо динаміки розвитку міжнародної економічної співпраці незалежної України та поясніть причини змін її пріоритетів. Отримані результати оформіть у вигляді звіту обсягом 5–7 сторінок.

Питання для самоконтролю:

1. Які ключові європейські цінності визначені в статутних документах Ради Європи які основні цільові завдання організації?

2. Який статус мають рекомендації Комісії Ради Європи за демократію через право (Венеціанської комісії) і яка їх роль?
3. В якому з міжнародних договорів визначено юрисдикцію Європейського Суду з прав людини?
4. Скільки основних процедур застосовує при здійсненні правосуддя ЄСПЛ?
5. Які не юрисдикційні контрольні органи існують в рамках Ради Європи?
6. Що Вам відомо про функційні обов'язки Комісара з прав людини РЄ?
7. Чим ЄС відрізняється від типових міжнародних організацій?
8. Наскільки з огляду на специфіку ЄС у держав-членів цієї організації відбувається обмеження їх суверенітету після офіційного набуття статусу члена ЄС?
9. Чи враховуються в Європейському Союзі регіональні інтереси? Якщо так, то який механізм це забезпечує? Дайте обґрунтування. Якщо ні, то наведіть приклади і аргументи, що дають Вам підстави робити такий висновок.

Рекомендована література:

Основна: [1–12];
 Допоміжна: [13, 20–21, 23, 25–26];
 Міжнародні видання: [30–34];
 Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–45].

Тема 8. Регіональні міжнародні організації Азії, Африки та Америки

План лекційного заняття (2 год.)

1. Організація американських держав (ОАД): правові основи економічного співробітництва
2. Ліга арабських держав (ЛАД): створення, організаційна структура, компетенція, діяльність.
3. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) – ключова ланка економічного співробітництва азійських держав
4. Африканський союз (АС): створення, еволюція, компетенція і діяльність

План семінарського заняття (2 год.)

1. Шанхайська організація співробітництва (ШОС): склад, цілі та завдання, структура, компетенція і діяльність
2. Організація ісламського співробітництва (ОІС): цілі, принципи, членство, система органів.
3. Північно-американська зона вільної торгівлі (НАФТА): створення, еволюція, управлінська структура, компетенція, діяльність.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- Проведіть порівняльне-правове дослідження результатів міжнародної співпраці України з регіональними міжнародними організаціями після здобуття незалежності й визначить пріоритетні її напрямки. Оприлюдніть і прокоментуйте результати зробленого аналізу.

Питання для самоконтролю:

1. Які країни мають у ШОС статус дійсних членів, а які – статус спостерігачів? У чому різниця цих правових статусів?
2. Які з документів ШОС є основоположними?
3. Що відрізняє ЛАД від інших регіональних міжнародних організацій?
4. З якою метою Україна хоче отримати статус спостерігача в Організації ісламського співробітництва? Що вона здобуде для себе від цього?
5. Що Вам відомо про ряд самостійних організацій, які створені за рішеннями конференцій ОІС? Перелічить їх та пояснить, чи передбачений якийсь механізм їх співпраці, координації чи вони дійсно абсолютно самостійні в своїй діяльності?

Рекомендована література:

Основна: [1–12];

Допоміжна: [13, 20–21, 23, 25–26];

Міжнародні видання: [30–34];

Інформаційні ресурси і Інтернет: [35–36, 40–43, 45].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100- бальної системи оцінювання для денної форми навчання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях.

Критерії оцінювання	Кіл-ть балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	2
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	1,5
В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань	1
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	0,5
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	0

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100 - бальної системи оцінюється від 0 до 2 балів денної форми навчання повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів). Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення контактної заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання:
Теоретичні питання	4
Тестовий блок	4
Всього	8

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться: у письмовій формі оцінюється від 0 до 8 балів денної форми навчання.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проєкту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 10 балів денної форми навчання

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4):

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 4.4

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5.3 АСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Для оцінки знань з дисципліни використовуються такі методи контролю: Диференційований залік; тестування; комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;

презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань; індивідуальне опитування здобувачів вищої освіти (усне та письмове); модульний контроль.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах при проведенні семінарських занять та диференційованого заліку.

Перелік питань до 1 модуля:

1. Зародження та становлення права міжнародних організацій
2. Поняття, функції та принципи права міжнародних організацій
3. Історія виникнення та основні етапи розвитку права міжнародних організацій
4. Характеристика джерел права міжнародних організацій
5. Ліга Націй та її вплив на функціонування сучасних міжнародних організацій
6. Роль міжнародних організацій у розвитку міжнародного права в XX і XXI ст.ст.
7. Характерні особливості сучасного етапу розвитку міжнародних організацій
8. Поняття, ознаки та класифікація міжнародних організацій.
9. Специфіка міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій
10. Компетенція міжнародних організацій та її види
11. «Внутрішнє право» ММУО, їх правотворчість.
12. Основні правила процедури: етапи, методи та технічні прийоми прийняття рішень
13. «Зовнішнє право» міжнародних організацій, їх привілеї та імунітети
14. Відповідальність ММУО: поняття, види, принципи
15. Україна і міжнародні організації.
16. «Міжнародна неурядова організація»: поняття, ознаки, особливості правосуб'єктності
17. Консультативний статус МНУО в ООН: умови його набуття при ЕКОСОП та його категорії
18. Класифікація сучасних МНУО
19. Роль МНУО у формуванні та застосуванні норм сучасного міжнародного права
20. Спільні та відмінні ознаки ММУО та МНУО.
21. Основні цілі й функції МНУО та перспективи їх розвитку МНУО у сфері міжнародного співробітництва?

Перелік питань до 2 модуля:

1. Історичні передумови створення ООН, цілі організації та їх правозастосовче значення.
2. Правовий статус та внутрішньо-організаційна структура ООН.
3. Членство в ООН та порядок його набуття.
4. Правовий статус спостерігача в ООН
5. Механізм прийняття та юридична сила рішень ООН та її органів
6. Досягнення та проблеми сучасної діяльності ООН, моделі її реформування
7. Зміни Статуту ООН. Порядок прийняття і набуття чинності поправок до Статуту
8. Механізм прийняття рішень в ООН. Юридична сила рішень ООН та її органів.
9. Міжнародний Суд ООН: правовий статус, компетенція, значення діяльності
10. Рада Безпеки ООН: склад, компетенція, порядок прийняття рішень, сучасні проблеми функціонування
11. Спеціалізовані установи системи ООН: класифікація та загальна характеристика.
12. Генеза розвитку ОБСЄ: від заснування до сьогодення

13. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): правова природа та загальна характеристика структури
14. Механізм прийняття та юридична сила рішень ОБСЄ та її органів;
15. Механізм ОБСЄ щодо підтримання миру і безпеки;
16. Контрольні органи ОБСЄ за дотриманням правозахисних зобов'язань
17. Міжнародне спостереження ОБСЄ за виборами
18. Діяльність БДПЛ ОБСЄ
19. Сучасна діяльність і проблеми реформування ОБСЄ.
20. Організація Північно-атлантичного договору (НАТО): генеза розвитку, склад та структурна організація.
21. Засновницькі акти НАТО та умови членства в організації
22. Юридична сила рішень НАТО та її органів.
23. Основні напрямки діяльності НАТО
24. Україна і НАТО. Партнерство заради миру
25. Організація Договору про колективну безпеку (ОДКБ): історія створення, склад держав-членів, структура.
26. Характеристика основоположних документів ОДКБ
27. Документи ОДКБ про ключові принципи взаємодії країн-членів?
28. Міжнародні економічні організації: поняття, специфічні ознаки, класифікація
29. Міжнародні економічні організації системи ООН (ЮНКТАД: функції та основні досягнення; ЮНІДО та її цілі)
30. Міжнародні економічні організації системи ООН (ПР ООН: цілі, структура та основні результати діяльності в Україні; ЮНСІТРАЛ – ключовий орган регулювання сфери співробітництва з економічних питань)
31. Інші універсальні міжнародні економічні організації (СОТ, ОЕСР)
32. Правова природа та діяльність АТЕС та ОПЕК
33. Загальна характеристика УНІДРУА та ФАТ як МЕО
34. Регіональні міжнародні економічні організації та їх особливості.
35. Правова природа та діяльність РДБМ та Ради Баренцева/Євроарктичного регіону
36. Загальна характеристика ГУАМ та ЄврАзЕС
37. Місце і роль регіональних МЕО у системі світового господарства для розвитку цієї системи
38. Місце і роль ООН в системі міжнародного економічного співробітництва
39. Рада Європи: створення, ключові європейські цінності, структура, компетенція.
40. Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ): склад, структура, юрисдикція, значення діяльності
41. Венеціанська комісія: функції та значення діяльності.
42. Система спеціальних (контрольних) органів РЄ.
43. Співробітництво України з Радою Європи
44. ЄС: створення, еволюція, компетенція і діяльність його головних органів.
45. Динаміка стосунків України з Європейським Союзом
46. Організація американських держав (ОАД): правові основи економічного співробітництва
47. Ліга арабських держав (ЛАД): створення, організаційна структура, компетенція, діяльність.
48. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) – ключова ланка економічного співробітництва азійських держав

49. Африканський союз (АС): створення, еволюція, компетенція та діяльність
50. Шанхайська організація співробітництва (ШОС): склад, цілі та завдання, структура, компетенція і діяльність
51. Організація ісламського співробітництва (ОІС): цілі, принципи, членство, ситема органів.
52. Північно-американська зона вільної торгівлі (НАФТА): створення, еволюція, управлінська структура, компетенція, діяльність.

Перелік контрольних питань до диференційованого заліку

Теоретичні питання:

1. Зародження та становлення права міжнародних організацій
2. Поняття, функції та принципи права міжнародних організацій
3. Історія виникнення та основні етапи розвитку права міжнародних організацій
4. Характеристика джерел права міжнародних організацій
5. Ліга Націй та її вплив на функціонування сучасних міжнародних організацій
6. Роль міжнародних організацій у розвитку міжнародного права в ХХ і ХХІ ст.ст.
7. Характерні особливості сучасного етапу розвитку міжнародних організацій
8. Поняття, ознаки та класифікація міжнародних організацій.
9. Специфіка міжнародної правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій
10. Компетенція міжнародних організацій та її види
11. «Внутрішнє право» ММУО, їх правотворчість.
12. Основні правила процедури: етапи, методи та технічні прийоми прийняття рішень
13. «Зовнішнє право» міжнародних організацій, їх привілеї та імунітети
14. Відповідальність ММУО: поняття, види, принципи
15. Україна і міжнародні організації.
16. «Міжнародна неурядова організація»: поняття, ознаки, особливості правосуб'єктності
17. Консультативний статус МНУО в ООН: умови його набуття при ЕКОСОП та його категорії
18. Класифікація сучасних МНУО
19. Роль МНУО у формуванні та застосуванні норм сучасного міжнародного права
20. Спільні та відмінні ознаки ММУО та МНУО.
21. Основні цілі й функції МНУО та перспективи їх розвитку МНУО у сфері міжнародного співробітництва?
22. Історичні передумови створення ООН, цілі організації та їх правозастосовче значення.
23. Правовий статус та внутрішньо-організаційна структура ООН.
24. Членство в ООН та порядок його набуття.
25. Правовий статус спостерігача в ООН
26. Механізм прийняття та юридична сила рішень ООН та її органів
27. Досягнення та проблеми сучасної діяльності ООН, моделі її реформування
28. Зміни Статуту ООН. Порядок прийняття і набуття чинності поправок до Статуту
29. Механізм прийняття рішень в ООН. Юридична сила рішень ООН та її органів.
30. Міжнародний Суд ООН: правовий статус, компетенція, значення діяльності
31. Рада Безпеки ООН: склад, компетенція, порядок прийняття рішень, сучасні проблеми функціонування
32. Спеціалізовані установи системи ООН: класифікація та загальна характеристика.
33. Генеза розвитку ОБСЄ: від заснування до сьогодення

34. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): правова природа та загальна характеристика структури
35. Механізм прийняття та юридична сила рішень ОБСЄ та її органів;
36. Механізм ОБСЄ щодо підтримання миру і безпеки;
37. Контрольні органи ОБСЄ за дотриманням правозахисних зобов'язань
38. Міжнародне спостереження ОБСЄ за виборами
39. Діяльність БДПЛ ОБСЄ
40. Сучасна діяльність і проблеми реформування ОБСЄ.
41. Організація Північно-атлантичного договору (НАТО): генеза розвитку, склад та структурна організація.
42. Засновницькі акти НАТО та умови членства в організації
43. Юридична сила рішень НАТО та її органів.
44. Основні напрямки діяльності НАТО
45. Україна і НАТО. Партнерство заради миру
46. Організація Договору про колективну безпеку (ОДКБ): історія створення, склад держав-членів, структура.
47. Характеристика основоположних документів ОДКБ
48. Документи ОДКБ про ключові принципи взаємодії країн-членів?
49. Міжнародні економічні організації: поняття, специфічні ознаки, класифікація
50. Міжнародні економічні організації системи ООН (ЮНКТАД: функції та основні досягнення; ЮНІДО та її цілі)
51. Міжнародні економічні організації системи ООН (ПР ООН: цілі, структура та основні результати діяльності в Україні; ЮНСІТРАЛ – ключовий орган регулювання сфери співробітництва з економічних питань)
52. Інші універсальні міжнародні економічні організації (СОТ, ОЕСР)
53. Правова природа та діяльність АТЕС та ОПЕК
54. Загальна характеристика УНІДРУА та ФАТ як МЕО
55. Регіональні міжнародні економічні організації та їх особливості.
56. Правова природа та діяльність РДБМ та Ради Баренцева/Євроарктичного регіону
57. Загальна характеристика ГУАМ та ЄврАзЕС
58. Місце і роль регіональних МЕО у системі світового господарства для розвитку цієї системи
59. Місце і роль ООН в системі міжнародного економічного співробітництва
60. Рада Європи: створення, ключові європейські цінності, структура, компетенція.
61. Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ): склад, структура, юрисдикція, значення діяльності
62. Венеціанська комісія: функції та значення діяльності.
63. Система спеціальних (контрольних) органів РЄ.
64. Співробітництво України з Радою Європи
65. ЄС: створення, еволюція, компетенція і діяльність його головних органів.
66. Динаміка стосунків України з Європейським Союзом
67. Організація американських держав (ОАД): правові основи економічного співробітництва
68. Ліга арабських держав (ЛАД): створення, організаційна структура, компетенція, діяльність.
69. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) – ключова ланка економічного співробітництва азійських держав

70. Африканський союз (АС): створення, еволюція, компетенція та діяльність
71. Шанхайська організація співробітництва (ШОС): склад, цілі та завдання, структура, компетенція і діяльність
72. Організація ісламського співробітництва (ОІС): цілі, принципи, членство, ситема органів.
73. Північно-американська зона вільної торгівлі (НАФТА): створення, еволюція, управлінська структура, компетенція, діяльність.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй, 1945 р. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
2. Статут Міжнародного Суду ООН, 1945 р. URL: <https://www.icj-cij.org/statute>
3. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 року URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_254
4. Віденська конвенція ООН про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21 березня 1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів URL: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/995_118
6. Конвенція про привілеї та імунітети Об'єднаних Націй (13.02.1946) URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_150
7. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 66/100 «Відповідальність міжнародних організацій» від 9 грудня 2011 р. URL: <https://undocs.org/A/RES/66/100>
8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2411-17>.
9. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535
10. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.
11. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право : підручник / М.О. Баймуратов. – Одеса: Фенікс, 2018. – 762 с.
12. Міжнародне право : навч.-метод. посіб. з тестовими завданнями для підготовки до ЗНО / за ред. М. Р. Аракеяна ; НУ "ОЮА", уклад.: М. Р. Аракеян, Т. С. Ківалова, Т. Р. Короткий [та ін.]. - Одеса : Фенікс, 2019. - 216 с.

Допоміжна:

13. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2019.
14. Вайцеховська О.Р. Інституційні основи міжнародного фінансового правопорядку: шляхи вдосконалення. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5 (279). С. 337-342.
15. Вайцеховська О.Р. Питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових фінансових організацій. Актуальні проблеми держави і права. 2018. № 80. С.15-20.
16. Вайцеховська О.Р. Діяльність міжнародних фінансових організацій та національний фінансовий суверенітет держав-членів: теоретико-правові аспекти. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 1. С. 98-103.
17. Леган І. Міжнародні правоохоронні організації: правовий статус та особливості їх функціонування щодо запобігання транснаціональній злочинності і протидії їй / Ірина Леган, Вікторія Тичина // Підприємництво, господарство і право. - 2021. - № 6. - С. 216-

220.

19. Доронцева Є. Між радянським минулим та європейською інтеграцією: огляд співпраці України з міжнародними організаціями та спільнотами держав. URL: <https://voxukraine.org/mizh-radyanskym-mynulym-ta-yevropejskoju-integratsiyeyu-oglyad-spivpratsi-ukrayiny-z-mizhnarodnymy-organizatsiyamy-ta-spilnotamy-derzhav>
22. Ходаківська Д. М. Внутрішнє право міжнародних організацій / Д. М. Ходаківська // Публічне право. – 2020. – № 2 – С. 88-98.
23. К Чепкова. Міжнародні організації як суб'єкти правовідносин у сфері захисту дітей під час збройних конфліктів. // Юридичний науковий електронний журнал. – 2022. - № 10. С.744-746.
26. Бергазюк І.М. Форми та межі участі міжнародних організацій у правотворчому процесі в Україні. // ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО. - 2021. - № 2. - С. 246- 253.
27. Шпакович О. М. Правотворча діяльність міжнародних організацій / О. М. Шпакович, М. В. Шаламберідзе // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. - 2020. - № 3. - С. 108-114.

Міжнародні видання

30. Amal Clooney & Philippa Webb., The Right to a Fair Trial in International Law // Oxford: Oxford. University Press, 2020. P.900.
31. Hall S. Principles of international law. // Chatswood, N.S.W. : LexisNexis Butterworths, 2019. - xliii, 795 p.
32. P. Van den Bossche and W. Zdouc. The Law and Policy of the World Trade Organization, Text, Cases and Materials. 5th ed. // Cambridge: Cambridge University Press. 2022. - 1170 p.
33. Tsybulska, O. Res judicata in civil, economic and criminal proceedings in Ukraine // Journal of Advanced Research in Law and Economics (Num. X 3(41). – 2019. – P. 753 – 761.
34. Khan D.E., Lagrange E., Oeter S., Walter C. Democracy and Sovereignty: Rethinking the Legitimacy of Public International Law // BRILL. – 2022. - 460 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

35. Офіційний сайт Групи Світового Банку. URL: <https://www.worldbank.org/>
36. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/external/index.htm>
37. Офіційний сайт Міжнародного комітету Червоного Хреста і Червоного Півмісяця (Україна). URL: <https://redcross.org.ua>
38. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.un.org>
39. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://coe.int/>
40. Представництво ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/>
41. Сайт журналу «Foreign Affairs». URL: <https://www.foreignaffairs.com/>
42. Сайт журналу «Foreign Policy». URL: <https://foreignpolicy.com/>
43. Сайт журналу «The Economist». URL: <https://www.economist.com/>
44. Сайт ЮНЕСКО. URL: <https://en.unesco.org/>
45. Офіційний сайт Міжнародного Суду. URL: <https://www.icj-cij.org/>